

4.3 Veiligheidsbeleving

Samenvatting:

Het gevoel van veiligheid in het algemeen is sinds 2002 vrij constant. Iets meer dan één op de drie bewoners voelt zich vaak of soms onveilig. Het gevoel van onveiligheid in de eigen buurt neemt echter sinds 2002 stelselmatig af, van ongeveer een derde naar minder een kwart in 2009. In Oost (33% vaak of soms onveilig in de eigen buurt) en Goverwelle (32%) ligt het veiligheidsgevoel het meest onder het Goudse gemiddelde, Plaswijck (17%) en Bloemendaal (12%) zijn in de ogen van de bewoners de veiligste wijken. Vrouwen voelen zich vaker onveilig in de buurt dan mannen. Jongeren voelen zich vaker onveilig dan ouderen. Naar etniciteit bestaat er nauwelijks verschil.

Ook voor het gevoel van veiligheid in de buurt is een score berekend, op een schaal van 1 tot 100.

De gemiddelde score voor Gouda is een 7,6, vergelijkbaar met 2007 en 2008 (7,5). Ten opzichte van de voorgaande jaren is een duidelijke verbetering zichtbaar, met name in Oost, Nieuwe Park, de Binnenstad, Achterwillens en Bloemendaal. Bloemendaal staat in de veiligheidsrangorde van wijken al jaren bovenaan, Plaswijck, Noord en inmiddels ook Achterwillens hebben een vergelijkbare positie. Oost, Nieuwe Park, Goverwelle en Korte Akkeren zijn volgens de bewoners de minst veilige wijken, maar het verschil ten opzichte van de andere wijken wordt steeds kleiner. De meest genoemde plekken in Gouda waar men zich onveilig voelt zijn de Herenstraat, Prins Hendrikstraat, Guldenrug, Bloemendaalseweg, Voorwillenseweg en Rijkestraat en de winkelcentra in Goverwelle en Bloemendaal. Het gevoel van onveiligheid in de buurt heeft vooral te maken met rondhangende jongeren (20% van de mensen die zich wel eens onveilig voelen noemen dit als oorzaak) en doordat het 's avonds te donker is (17%). Suggesties om de veiligheid te verbeteren komen veelal neer op verhoging van het toezicht, betere controle, strengere aanpak van de overlastveroorzakers en verbetering van de verlichting.

Veiligheid in de eigen woning

Een klein percentage bewoners voelt zich wel eens (0,5% altijd, 7,5% soms) onveilig in de eigen woning. Bij vrouwen (11% vaak of soms) en niet-westerse allochtonen (16%) ligt dit percentage iets boven het gemiddelde.

De veiligheid in het winkelgebied

Het gevoel van veiligheid overdag in het winkelgebied in de Binnenstad van Gouda is groot. Op koopavonden is het gevoel van veiligheid minder groot, maar ook dan voelt ruim de helft van de bewoners zich altijd of meestal veilig. Bewoners die vaak in het winkelcentrum komen voelen zich vaker veilig dan de bewoners die er soms of vrijwel nooit komen.

De veiligheid in het uitgaansleven

Het gevoel van veiligheid in het uitgaansgebied voor middernacht is groot en sinds jaren ook vrijwel niet veranderd. Na middernacht voelt één op de vijf bezoekers zich meestal niet veilig in het uitgaansleven in de Binnenstad.

Buurt en stad: veiliger of niet veiliger

Ondanks het feit dat de veiligheidsscores nagenoeg onveranderd zijn, vindt niet meer dan 5% van de bewoners dat de buurt er het afgelopen jaar veiliger op geworden is, terwijl 15% juist vindt dat de buurt er minder veilig op is geworden. Het beeld is wel iets gunstiger dan de afgelopen jaren. Ook over de veiligheidsontwikkeling van Gouda als geheel is men meer te spreken dan in 2008. De cijfers voor 2009 zijn vergelijkbaar met die van 2006 en 2007. Vermoedelijk zijn de incidenten in Gouda Oost in 2008 de oorzaak van de negatievere houding in dat jaar.

Rapportcijfers voor de buurt

Als de bewoners wordt gevraagd om hun oordeel over de woonomgeving, de leefbaarheid en de veiligheid in de buurt dan scoort Gouda gemiddeld een goede voldoende. Voor de woonomgeving geven de bewoners gemiddeld een 7, de leefbaarheid wordt een fractie hoger gewaardeerd (7,2) en de veiligheid een fractie lager (6,7).

Het oordeel over de leefbaarheid is in alle wijken iets positiever dan het oordeel over de veiligheid. De bewoners van Bloemendaal, Noord en Plaswijck oordelen het meest positief, de cijfers van Achterwillens, Kort Haarlem, de Binnenstad en Goverwelle liggen rond het gemiddelde. De laagste rapportcijfers komen van bewoners van Korte Akkeren, Nieuwe Park en Oost. Vooral de cijfers voor veiligheid liggen in deze wijken wat lager dan gemiddeld. Ook Goverwelle kent in verhouding een laag cijfer voor de veiligheid.

Camera's

Om de veiligheid en het gevoel van veiligheid in de stad te vergroten wordt op een aantal plaatsen gewerkt met cameratoezicht. In totaal zijn er in Gouda 63 camera's geplaatst, waarvan 20 vast en 43 beweegbaar.

Veiligheidsbeleving in Waarstaatjegemeente

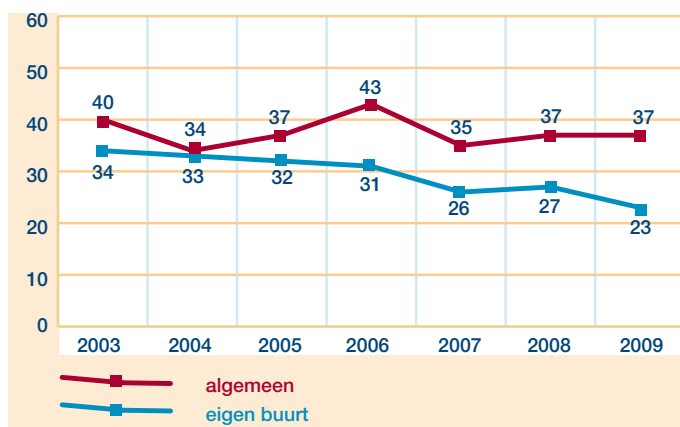
Ook in de monitor Waarstaatjegemeente is de bewoners gevraagd om een aantal aspecten op het gebied van leefbaarheid en veiligheid te beoordelen. De gemiddelde beoordeling van de leefbaarheid en veiligheid in de buurt is hierbij wat minder gunstig dan bij de bewonersenquête. Zo wordt de leefbaarheid in de buurt gemiddeld beoordeeld met een 6,9 (bewonersenquête 7,2) en de veiligheid in de buurt met een 6,4 (bewonersenquête 6,7). De gemiddelde cijfers liggen ook iets onder het gemiddelde over de deelnemende gemeenten met meer dan 50.000 inwoners.

Als de uitkomsten in de monitor Waarstaatjegemeente worden omgezet in rapportcijfers dan komt de gemeente er matig uit als het gaat om de aanpak van leefbaarheid en veiligheid. De aandacht van de gemeente voor leefbaarheid en veiligheid, de informatie over de aanpak van leefbaarheid en veiligheid, het betrekken van de bewoners bij de aanpak en de bereikbaarheid van de gemeente voor meldingen of klachten krijgen net een voldoende. Voor het reageren op de meldingen en klachten en het handhaven van de regels scoort de gemeente volgens de bewoners een onvoldoende. Ook vinden de bewoners niet dat de gemeente doet wat ze zegt als het gaat om verbetering van de leefbaarheid en veiligheid. Ook op deze aspecten liggen de cijfers van Gouda onder het gemiddelde van de deelnemende gemeenten met meer dan 50.000 inwoners.

Doelstelling programmabegroting:

In 2014 voelt 80% van de Goudse burgers zich veilig in de eigen buurt.

Percentage bewoners dat zich wel eens* onveilig voelt in het algemeen en in de eigen buurt (2003-2009)

Bron: Bewonersenquête 2003-2009

* wel eens = soms of vaak

* in 2006 is deze vraag in de enquête op een andere manier gesteld, waardoor dit cijfer vertekend kan zijn en niet exact vergelijkbaar is met de cijfers van 2003 tot 2005 en het cijfer van 2007.

In de bewonersenquête wordt gevraagd of men zich wel eens onveilig voelt en naar de frequentie van het onveiligheidsgevoel. Het gevoel van veiligheid in het algemeen blijft sinds 2002 betrekkelijk constant. Iets meer dan één op de drie bewoners heeft aangegeven zich wel vaak of soms onveilig te voelen. Het gevoel van onveiligheid in de buurt neemt echter stelselmatig af, van ongeveer een derde in 2002 naar ongeveer een kwart in 2009. Hiermee wordt het bereiken van de hiervoor genoemde doelstelling gericht op 2014 genaderd. In Oost (33% vaak of soms onveilig in de eigen buurt) en Goverwelle (32%) ligt het veiligheidsgevoel het meest onder het Goudse gemiddelde, Plaswijck (17%) en Bloemendaal (12%) zijn in de ogen van de bewoners de veiligste wijken.

Vrouwen voelen zich vaker wel eens onveilig in de buurt dan mannen. Van de vrouwen voelt 28% zich vaak (2%) of soms

(26%) onveilig in de buurt, van de mannen is dat 18% (2% vaak en 16% soms). Met name in Oost (44%), Korte Akkeren (36%), Goverwelle (30%), Noord (30%) en de Binnenstad (30%) voelen vrouwen zich vaker dan gemiddeld (vaak of soms) onveilig.

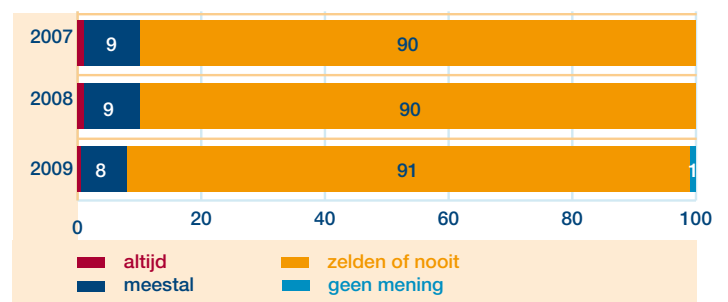
Ook in 2008 en 2007 was het percentage vrouwen dat zich wel eens onveilig voelde (resp. 31% en 30%) hoger dan het percentage bij de mannen (resp. 22% en 22%).

Jongeren voelen zich vaker onveilig dan ouderen. Van de jongeren tot 28 jaar voelt 40% zich wel eens onveilig in de buurt, van de 28 tot 40-jarigen is dat 29%, bij de 40 tot 65-jarigen 23% en van de 65-plussers 18%. Het gevoel van onveiligheid onder jongeren tot 28 jaar ligt in 2009 duidelijk hoger dan in 2008 (29%) en 2007 (22%). De 65-plussers voelen zich in de buurt juist minder vaak onveilig dan in de voorgaande jaren (resp. 21% in 2008 en 22% in 2007). In de twee voorafgaande jaren voelden de bewoners in de middengroepen (tussen 28 en 55 jaar) zich het meest onveilig in de buurt (circa 30%), ook in deze leeftijdsgroepen is het gevoel van onveiligheid in 2009 dus minder dan in de jaren hiervoor.

Naar etniciteit bestaat er nauwelijks verschil. Ook in de jaren hiervoor waren de verschillen tussen autochtone en westerse en niet-westerse allochtone Gouwenaars beperkt.

Veiligheid in de eigen woning

Percentage Gouwenaars, dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen woning, naar leeftijdsgroep (2009)

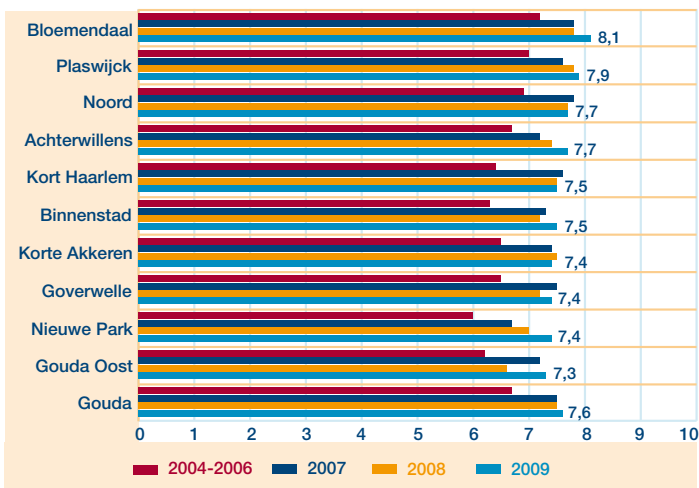
Bron: Bewonersenquête 2009

Het percentage bewoners dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen woning is klein: 0,5% voelt zich altijd onveilig, 7,5% soms. Bij vrouwen (11% vaak of soms) en niet-westerse allochtonen (16%) ligt dit percentage iets boven het gemiddelde. De cijfers komen sterk overeen met die van de vorige jaren.

Rapportcijfer veiligheidsbeleving

Voor het gevoel van veiligheid in de eigen buurt is eveneens een gemiddelde score berekend. Als dit wordt vertaald in een rapportcijfer, dan ligt het gemiddelde cijfer voor Gouda op 7,6 en dat is vergelijkbaar met 2007 en 2008 (7,5). Ten opzichte van 2006 en de jaren daarvoor is een verbetering zichtbaar.

Rapportcijfer voor de veiligheidsbeleving in de eigen buurt, naar wijk (2004-2009)

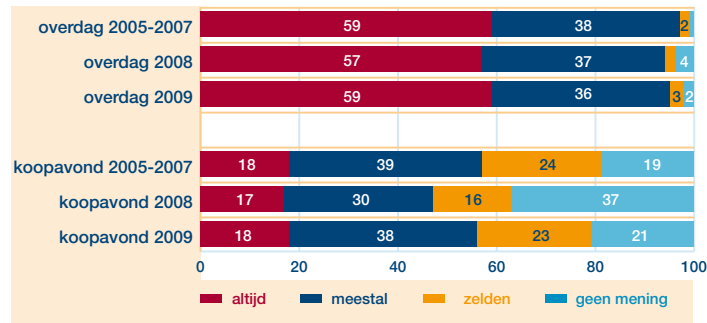
Bron: bewonersenquête 2004-2009

Ten opzichte van 2008 is de situatie vooral (verder) verbeterd in Oost, Nieuwe Park, de Binnenstad, Achterwillens en Bloemendaal. De wijk Bloemendaal staat in deze rangorde sinds jaren bovenaan, als de wijk, waarin de bewoners zich het meest veilig voelen. Plaswijck en Noord nemen een vergelijkbare positie in en inmiddels heeft ook Achterwillens de aansluiting hierop gekregen. Oost, Nieuwe Park, Gouverwelle en Korte Akkeren staan onderaan de ranglijst, maar het verschil ten opzichte van de andere wijken wordt steeds kleiner.

Het gevoel van onveiligheid in de buurt heeft vooral te maken met rondhangende jongeren (20% van de mensen die zich wel eens onveilig voelen noemen dit als oorzaak) en doordat het 's avonds te donker is (17%). Er zijn veel verschillende plekken in Gouda genoemd waar men zich onveilig voelt. Het meest genoemd zijn de Herenstraat, Prins Hendrikstraat, Guldenbrug, Bloemendaalseweg, Voorwillensweg en de Rijkestraat en de winkelcentra in Gouverwelle en Bloemendaal. Bewoners die suggesties hebben genoemd om de veiligheid te verbeteren wijzen met name op verhoging van het toezicht/betere controle, strengere aanpak van degenen die overlast veroorzaken en verbetering van de verlichting.

De veiligheid in het winkelgebied

Percentage Gouvenaars dat zich altijd, meestal of zelden veilig voelt in het winkelgebied van de Binnenstad (2005-2009)

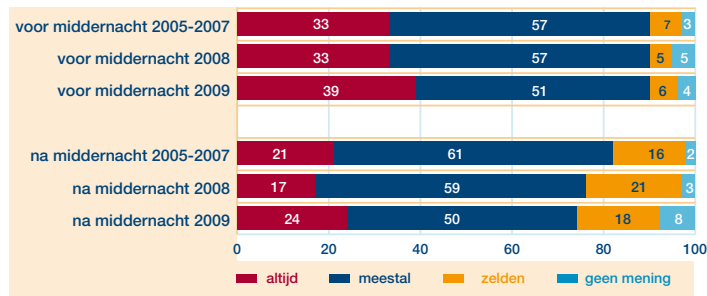

Bron: bewonersenquête 2005-2009

Het gevoel van (on)veiligheid overdag in het winkelgebied in de Binnenstad van Gouda blijft zo goed als onveranderd. Vrijwel iedereen (97%) voelt zich overdag in het winkelgebied veilig, een fractie hoger dan de afgelopen jaren. Op koopavonden is het gevoel van veiligheid minder groot, maar ruim de helft (57%) van de bewoners voelt zich dan altijd of meestal veilig. Er bestaat een verband tussen het gevoel van (on)veiligheid in het winkelgebied en de bezoekfrequentie. De bewoners die vaak in het winkelcentrum komen voelen zich ook vaker veilig dan de bewoners die er soms of vrijwel nooit komen. Dat geldt zowel voor het bezoek overdag als - in sterkere mate - op koopavonden.

De veiligheid in het uitgaansleven

Percentage Gouvenaars* dat zich op straat altijd, meestal of zelden veilig voelt tijdens bezoek aan uitgaansgelegenheden (2005-2009*)

Bron: bewonersenquête 2005-2009

* Gouvenaars die hebben aangegeven minstens 3 keer per jaar het uitgaansgebied te bezoeken

* voor de periode 2005-2007 zijn de gegevens gemiddeld, omwille van de overzichtelijkheid

Ook het gevoel van veiligheid in het uitgaansgebied laat sinds 2005 geen verbeteringen zien, niet voor middernacht en ook niet na middernacht. Het gevoel van veiligheid voor middernacht is groot en ook vrijwel niet veranderd: 90% van de bezoekers die zich minstens 3 keer per jaar in het uitgaansleven begeven, voelt zich dan altijd of meestal veilig. Na middernacht is dat ongeveer drie kwart. Dat is vergelijkbaar met 2008, maar wel lager dan de jaren daarvoor. Dat betekent

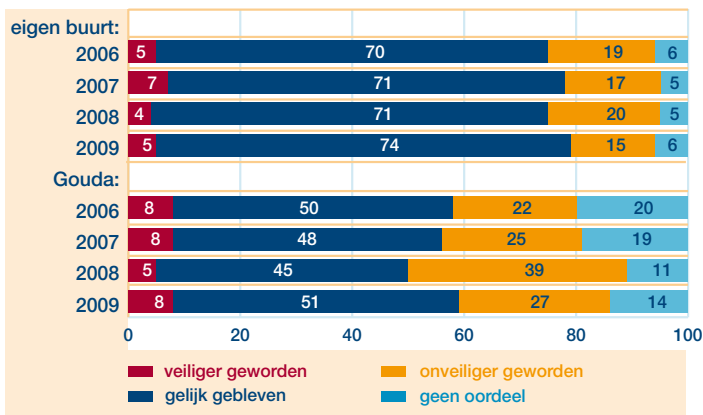
echter ook dat één op de vijf bezoekers zich na middernacht meestal niet veilig voelt in het uitgaansleven in de Binnenstad.

Camera's

Om de veiligheid en het gevoel van veiligheid in de stad te vergroten wordt op een aantal plaatsen gewerkt met cameratoezicht. In totaal zijn er in Gouda 63 camera's geplaatst, waarvan 20 vast en 43 beweegbaar. De camera's staan bij en in het NS-station, op de grote parkeerterreinen, in het kernwinkelgebied en op een aantal specifieke plekken in de wijken. Het cameratoezicht wordt uitgevoerd in samenwerking tussen gemeente, politie en OM.

Buurt en stad: veiliger of niet veiliger

Mening van de bewoners over de ontwikkeling van de veiligheid in de eigen buurt en in Gouda (2006-2009)

Bron: bewonersenquête 2006-2009

Het percentage bewoners dat aangeeft dat de buurt er veiliger op geworden is, is klein (5%), terwijl 15% juist vindt dat de buurt minder veilig op is geworden. Het beeld is echter wel iets gunstiger dan de afgelopen jaren.

Ook over de ontwikkeling van Gouda als geheel is men beter te spreken dan in 2008. De cijfers voor 2009 zijn vergelijkbaar met die van 2006 en 2007. Vermoedelijk zijn de incidenten in Gouda Oost in 2008 de oorzaak van de negatievere houding in dat jaar.

Rapportcijfers

Doelstelling programmabegroting:

De leefbaarheid in de wijken Oost, Korte Akkeren,

Achterwillens en Sportbuurt gaat van matig positief naar positief in 2014.

Er zijn nog geen nieuwe gegevens beschikbaar, zie ook bijlage Leefbaarometer.

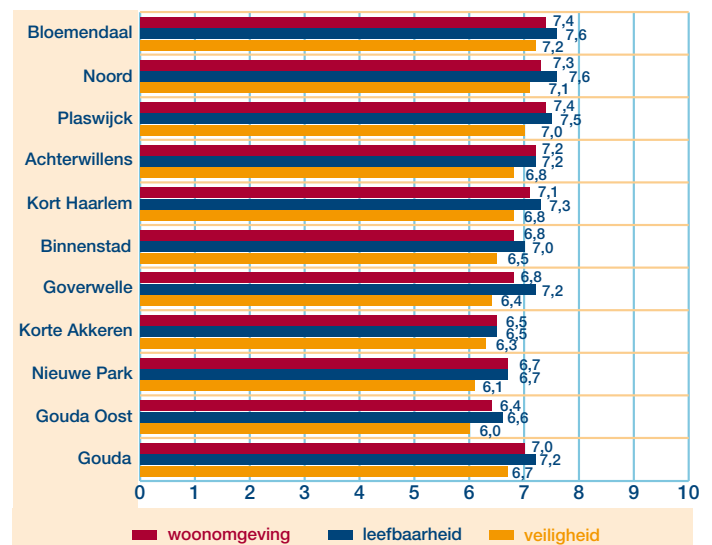
Doelstelling programmabegroting:

De algehele leefbaarheidsscore gaat van 7,1 in 2008 naar 7,5 in 2014.

Doelstelling programmabegroting:

De leefbaarheid in de wijken Plaswijck en Goverwelle is in 2014 verbeterd.

Rapportcijfers voor de woonomgeving, leefbaarheid en veiligheid in de buurt, naar wijk, 2009

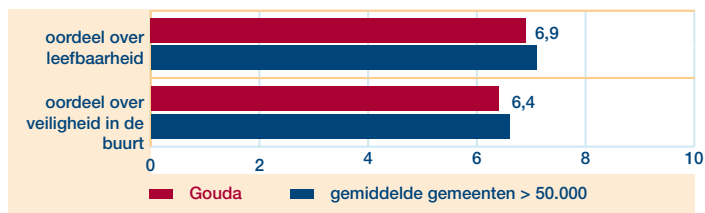
Bron: bewonersenquête 2009

Als de bewoners wordt gevraagd naar hun oordeel over de woonomgeving, de leefbaarheid en de veiligheid in de buurt dan scoort Gouda gemiddeld een goede voldoende. Voor de woonomgeving geven de bewoners gemiddeld een 7, de leefbaarheid wordt een fractie hoger gewaardeerd (7,2) en de veiligheid een fractie lager (6,7). Het oordeel over de leefbaarheid is in alle wijken iets positiever dan het oordeel over de veiligheid.

Het verschil tussen de wijken is beperkt, maar het onderstreept wel de verschillen die in het voorafgaande tussen de wijken te zien geweest zijn. De bewoners van Bloemendaal, Noord en Plaswijck oordelen het meest positief over hun wijk met cijfers tussen de 7 en 7,6. Achterwillens, Kort Haarlem, de Binnenstad en Goverwelle liggen rond het gemiddelde. De laagste rapportcijfers komen van bewoners van Korte Akkeren, Nieuwe Park en Oost, waar de gemiddelde cijfers liggen tussen de 6 en 6,7. Vooral de cijfers voor de veiligheid in de buurt liggen in deze wijken wat lager dan gemiddeld. Ook Goverwelle kent in verhouding een laag cijfer voor de veiligheid.

Veiligheidsbeleving in Waarstaatjegemeente

Rapportcijfers veiligheidsbeleving, 2009

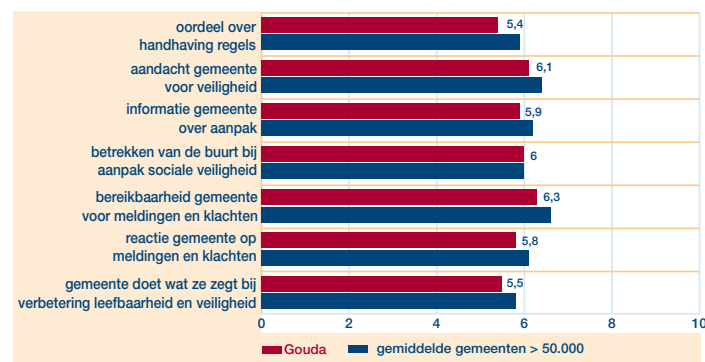

Bron: Waarstaatjegemeente 2009

Ook in de monitor Waarstaatjegemeente is de bewoners gevraagd om een aantal aspecten op het gebied van leefbaarheid en veiligheid te beoordelen. De gemiddelde beoordeling van de leefbaarheid en veiligheid in de buurt is hierbij wat minder gunstig dan bij de bewonersenquête. Zo wordt de leefbaarheid in de buurt gemiddeld beoordeeld met een 6,9 (bewonersenquête 7,2) en de veiligheid in de buurt met een 6,4 (bewonersenquête 6,7). De gemiddelde cijfers liggen ook iets onder het gemiddelde over de deelnemende gemeenten met meer dan 50.000 inwoners.

Rol van de gemeente

Rapportcijfers over de gemeente, 2009

Als de uitkomsten in de monitor Waarstaatjegemeente worden omgezet in rapportcijfers dan komt de gemeente er matig uit als het gaat om de aanpak van leefbaarheid en veiligheid. De aandacht van de gemeente voor leefbaarheid en veiligheid, de informatie over de aanpak van leefbaarheid en veiligheid, het betrekken van de bewoners bij de aanpak en de bereikbaarheid van de gemeente voor meldingen of klachten krijgen net een voldoende. Voor het reageren op de meldingen en klachten en het handhaven van de regels scoort de gemeente volgens de bewoners een onvoldoende. Ook vinden de bewoners niet dat de gemeente doet wat ze zegt als het gaat om verbetering van de leefbaarheid en veiligheid. Ook op deze aspecten liggen de cijfers van Gouda onder het gemiddelde van de deelnemende gemeenten met meer dan 50.000 inwoners.